

Nr 4/2017 kwartalnik ISSN 1426-8876

Przegląd Politologiczny

Czasopismo „Przegląd Politologiczny” otrzymało wsparcie finansowe ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę (Umowa nr 537/P-DUN/2017, zadanie 1. Przygotowanie oryginalnych numerów czasopisma „Przegląd Politologiczny” w języku angielskim w celu zwiększenia międzynarodowego oddziaływania czasopism).

Political Science Review

Rada Naukowa/Scientific Board

Andrzej Antoszewski (Polska), **Timm Beichelt** (Niemcy), **Kong Fan-jun** (Chiny), **Wojciech Forsyński** (Cypr), **Jürgen Neyer** (Niemcy), **Heino Nyssönen** (Finlandia), **Andrzej Mania** (Polska), **Andrzej Stelmach** (Polska), **Ryszard Zięba** (Polska), **Ettore Deodato** (Włochy)

Redakcja/Editorial Board

REDAKTOR NACZELNY/EDITOR-IN-CHIEF

Tadeusz Wallas

ZASTĘPCA REDAKTORA NACZELNEGO/DEPUTY EDITOR-IN-CHIEF

Magdalena Musiał-Karg

SEKRETARZ REDAKCJI/ASSISTANT TO THE EDITOR

Elżbieta Lesiewicz

ZASTĘPCA SEKRETARZA REDAKCJI/DEPUTY ASSISTANT TO THE EDITOR

Rafał Kamprowski

CZŁONEK/MEMBER

Zdzisław W. Puślecki, Krzysztof Duda, Marcin Rachwał, Artur Lipiński, Remigiusz Rosicki

REDAKTORZY JĘZYKOWI/LINGUISTIC EDITORS

Agnieszka Mielczarek, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, Agnieszka.Mielczarek@amu.edu.pl

Oleg Mikhalev, Państwowy Uniwersytet w Woroneżu, mikhalev2003@mail.ru

Thomas Mehlhausen, Uniwersytet w Poczdamie, mehlhaus@uni-postdam.de

Malcolm Czopinski, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, mczopinski@hotmail.com

REDAKTOR STATYSTYCZNY/STATISTICS EDITOR

Bolesław Suchocki, b.suchocki@wp.pl

REDAKTORZY TEMATYCZNI/THEMATIC EDITORS

Teoria polityki – **Zbigniew Blok**, zbigniew.blok@amu.edu.pl

Socjologia polityki – **Krzysztof Palecki**, palecki@if.uj.edu.pl

Partie i systemy partyjne – **Jan Piotr Iwanek**, jan.iwanek@us.edu.pl

Systemy wyborcze – **Arkadiusz Żukowski**, arkadiusz.zukowski@uwar.edu.pl

Kultura polityczna – **Helmut Juros**, h.juros@uksw.edu.pl

Międzynarodowe stosunki polityczne – **Teresa Łoś-Nowak**, tin@poczta.pl

Teoria stosunków międzynarodowych – **Andrzej Gałganek**, galganek@inpid.amu.edu.pl

Stosunki polityczne w Europie Środkowo-Wschodniej – **Marian Szczepaniak**, marianszczepaniak@wp.pl

Polityka narodowościowa – **Henryk Chałupczak**, henryk.chalupczak@umcs.lublin.pl

Integracja europejska – **Józef Fiszer**, fiszer@isppan.waw.pl

Europeistyka – **Konstanty Adam Wojtaszczyk**, kaw@post.pl

Polityka społeczno-gospodarcza – **Jerzy Babiak**, jbabiak@amu.edu.pl

Najnowsza historia polityczna – **Marceli Kosman**, marceli.kosman@amu.edu.pl

Marketing polityczny – **Grażyna Ulicka**, ulicka@poczta.neostrada.pl

Wersja elektroniczna czasopisma jest wersją pierwotną

© by Wydawnictwo Naukowe WNPiD UAM

© by Faculty of Political Science and Journalism Press, AMU Poznań, Poland

Wydawca: Wydawnictwo Naukowe Wydziału Nauk Politycznych i Dziennikarstwa UAM, Poznań

Adres redakcji: ul. Umultowska 89A, 61-614 Poznań, tel./fax 61 829 65 08

Kontakt: przegląd.politologiczny@amu.edu.pl, **Prenumerata:** tel. 61 829 65 17

Editor: Faculty of Political Science and Journalism Press, Adam Mickiewicz University, Poznań, Poland

Editorial address: 89A Umultowska Street, 61-614 Poznań, Poland, tel./fax +4861 829 65 08

Contact: przegląd.politologiczny@amu.edu.pl, **Subscription:** tel. +4861 829 65 17

Recenzenci artykułów opublikowanych w 2017 roku:

Dmytro Gabineț, Aleksandra Gasztold, Francisco Gómez Martos, Jarosław Jańczak, Izabela Kapsa,

Artur Kopka, Witold Ostant, Weronika Priesmeyer-Tkocz, Marek Rewizorski

Skład, lamowanie i korekta: „MRS”, 60-408 Poznań, ul. P. Złotowa 23, tel. 61 843 09 39

Druk i oprawa: Zakład Graficzny UAM, 61-712 Poznań, ul. H. Wieniawskiego 1

Contents

Articles

Zbigniew CZACHÓR	
The enlargement of the European Union – Poland’s example. Between unity and diversity	7
Jacek PERA	
A two-speed Europe – a risk of total disintegration, or an opportunity for the development of the European Union? an attempt at a projection	21
Paulina KUBERA	
A new approach to policy evaluation in the European Union	35
Remigiusz ROSICKI	
Energy security cultures in the European Union	45
Norbert MERKOVITY	
Introduction to attention-based politics	61
Magdalena MUSIAŁ-KARG	
Challenges of i-voting – practices, rules and perspectives. Examples from Estonia and Switzerland	75
Mordechai LEVY	
Political implications of new social thinking: byproduct of the privatization of the kibbutzim	87
Bogdana NOSOVA	
Influence of political communication on the transformation of identity. Reflection in Ukrainian digital media discourse	103
Jędrzej SKRZYPCZAK	
Media ownership regulation in Europe – a threat or opportunity for freedom of speech?	123
Krzysztof KOŹBIAŁ	
The evolution of the party systems of the Czech Republic and the Slovak Republic after the disintegration of Czechoslovakia. Comparative analysis	133
Anna KOŁOMYCEW	
When rationality meets political interest. Problems of education policy rationalization in Polish municipalities	145
Szymon OSSOWSKI	
A Civic Budget as a form of civil participation, or an institutional PR tool. The Civic Budget in the City of Poznań	159

Joanna RAK	
How to measure political gnosis? Empirical evidence from Putin's Russia	173
Lasha MARKOZASHVILI, Tinatini DVALISHVILI	
Russian smart power in Georgia	187
Tomasz BRAŃKA	
Demilitarization and neutralization – the case of the Åland Islands	203
Book reviews/Discussions	
Bartłomiej Zdaniuk, <i>Konsolidacja państwa w Republice Mołdawii</i> (M. Sikora-Gaca, K. Domagała)	219
Information	
In memory of Andrzej Chodubski (1952–2017) (T. Wallas)	225
Komunikat z posiedzenia Kapituły Ogólnopolskiego Konkursu im. Czesława Mojsiewicza	227
Contributors	229

Spis treści

Artykuły

Zbigniew CZACHÓR	
Rozszerzenie Unii Europejskiej – przykład Polski. Między jednością a różnorodnością	7
Jacek PERA	
Europa dwóch prędkości – ryzyko całkowitej dezintegracji czy możliwość rozwoju Unii Europejskiej? Próba projekcji	21
Paulina KUBERA	
Nowe podejście do polityki ewaluacyjnej w Unii Europejskiej	35
Remigiusz ROSICKI	
Kultury bezpieczeństwa energetycznego w Unii Europejskiej	45
Norbert MERKOVITY	
Wprowadzenie do polityki opartej na uwadze	61
Magdalena MUSIAŁ-KARG	
Wyzwania i-głosowania – praktyka, zasady funkcjonowania i perspektywy. Przykład Estonii i Szwajcarii	75
Mordechai LEVY	
Polityczne implikacje nowego myślenia społecznego: produkt uboczny prywatyzacji kibuców	87
Bogdana NOSOVA	
Wpływ komunikacji politycznej na transformację tożsamości: refleksja w ukraińskim dyskursie mediów cyfrowych	103
Jędrzej SKRZYPCZAK	
Regulacja własności mediów w Europie – zagrożenie czy szansa na wolność słowa?	123
Krzysztof KOŹBIAŁ	
Ewolucja systemów partyjnych w Czechach i na Słowacji po rozpadzie Czechosłowacji. Analiza porównawcza	133
Anna KOŁOMYCEW	
Kiedy racjonalność spotyka się z interesem politycznym. Problemy racjonalizacji polityki edukacyjnej w polskich gminach	145
Szymon OSSOWSKI	
Budżet obywatelski jako forma partycypacji mieszkańców czy narzędzie PR urzędu? Przykład Poznańskiego Budżetu Obywatelskiego	159

Joanna RAK	
Jak zmierzyć gnozę polityczną? Przykłady empiryczne z Rosji Putina	173
Lasha MARKOZASHVILI, Tinatini DVALISHVILI	
Rosyjska smart power w Gruzji	187
Tomasz BRAŃKA	
Demilitaryzacja i neutralizacja na przykładzie Wysp Alandzkich	203
Przegląd książek/Dyskusje	219
Informacje	225
Noty o autorach	229